

MONATA GAZETO DE E-HANDIKAPULOJ

INFORMILO 4

APRILIO 2013

Kol.336/29

XX

Enhavo: Pri Herzberg, Mortodatreveno de Zamenhof, Finkalkulo de AEH, Hašek kaj Esperanto, Premio Cigno, Fragmento de Irak-ano, 95-jara jubileo

XX

Bonvenon al Herzberg am Harz - la Esperanto-urbo

En la tagoj 28.-30.6.2013 nia asocio tien busvojaĝos. Ankorau pli ol dek sidlokoj estas liberaj en la buso. La intereso-
toj senprokraste aliĝu. La suban artikolon ni elprenis el E-Vikipedio por Via pli bona in-
formo.

Herzberg am Harz troviĝas en la mezo de Germanio. La urbo

havas proksimume 900-jaran historion. Multon interesan vi povas trovi en Esperanto pri la urbo, ĝia historio, vizitindaĵoj, ĝemelurbaj kontaktoj, ktp. sur la urba hejmpaĝaro: <http://herzberg.de> (serĉu en la maldekstra menuo Herzberg, la Esperanto-urbo). Ekde la 12-a de julio 2006 Herzberg uzas la oficialan kromnomon „la Esperanto-urbo“. Por tio voĉdonis ĉiuj kvar partioj en la Herzberg-urboparlamento. Poste la urbestro Gerhard Walter ricevis centojn da gratuloj el la tuta mondo. Esperanto servas en Herzberg jam 100 jarojn. Antaŭ 100-jaroj, la 10-an de marto en 1910, aperis en la regiona gazeto Kreis-Zeitung artikolo, kiu alvokis al fondado de Esperanto-klubo-
j en la Suda Harz-montaro kaj anoncis kunvenon en Herzberg am Harz. La

artikolo, kiu estis retrovita en la urba arkivejo, mencias ankaŭ nomojn de konataj lokanoj.

Esperanto-agado en Herzberg rekomenciĝis en la 1960-aj jaroj, kiam Joachim Gießner [ːjoaħim ɡisnerː] ekinstruis la neŭtralan pontolingvon. Li estis dum 46 jaroj tre aktiva prezidanto de la Germana Esperanta Fervojista Asocio, dum 22 jaroj prezidanto de Internacia Fervojista Esperanto-Federacio kaj tradukis ĉirkaŭ 400 kantojn al Esperanto.

La regiona klubo Esperanto-Societo de Südharz festis en 2001 sian 25-jaran jubileon per kleriga kaj kultura aranĝo en la kastelo super la urbo, kun ĉeesto de internacie elstaraj partoprenantoj. Klerigado kaj kulturo estas la precipaj laborkampoj de la herzbergaj esperantistoj. Interkultura Centro Herzberg funkcias interalie kiel filio por klerigado kaj kulturo de la Germana Esperanto-Asocio kaj klerig-centro por Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj. Dum tuta jaro okazadas E-kursoj, klerigaj studsesioj, fakaj kursoj kaj aliaj E-aranĝoj.

Herzberg estas germania kaj internacia centro por edukado de E-instruistoj. Ni ŝatus, ke Herzberg fariĝu Esperanto-modelurbo kun dulingvaj vojmontriloj, manĝokartoj kaj multaj aliaj ofertoj por esperantistaj gastoj. La unuaj paŝoj al tiu celo jam videblas: multloke vojmontriloj gvidas al „Esperanto-Centro“, kaj la restoracio sur la monto „Großer Knollen“ en januaro 2007 surtabligis la unuajn E-manĝokartojn. Herzberg estas vizitinda ne nur pro la klerigaj kaj kulturaj aranĝoj de la Interkultura Centro Herzberg, sed ankaŭ pro bela pejzaĝo kaj sia interesa historio.

Herzberg situas meze de Germanio, ĉe la suda flanko de Harz-montaro. En la montaro tuj najbare komenciĝas la Nacia Parko Harz kun vastaj arbaroj, antaŭ la montaro troviĝas karsta pejzaĝo kun montetoj, rokoj kaj kavernoj. Interesajn ekskurso-celojn oni trovas ankaŭ en la proksimaj vilaĝoj, agrablaj feriolokoj: Sieber, Lonau, Scharzfeld kaj Pöhlde. Herzberg estas facile atingebla de la autoŝoseo A7 sur la vojoj B243 kaj B27.

En ĉiu jarsezono vi povas ĝui apartan Esperanto-etoson kaj belecon de nia urbo, kiu prezentas multajn vidindaĵojn ankaŭ en la ĉirkaŭanta alloga regiono. Unikaĵo estas kompreneble la multaj publike videblaj, spertebaj Esperanto-objektoj, ŝildoj, vojmontriloj kaj aldonaj servoj por Esperanto-parolantoj. Interkultura Centro Herzberg/Germana Esperanto-Centro, la

oficiala partnero por la urbo rilate al Esperanto, agadas multflanke, zorgas pri Esperanto-gastoj kaj estas kontaktebla tutjare. **Vizitu nin!**

Rememoru la mortodatrevenon 14.4.1917 de doktoro Zamenhof !

Rememoru lin per tiuj ĉi du leteroj el la jaro 1890. Ni transprenis ilin de Brazilaj Komunikoj n-ro 149/2013.

Tre estimata Sinjoro Dombrovski ! 3.1.1890 (poŝtstampo)
Mi ricevis de vi 3 rublojn kun peto elsendi vortaron rusan (plenan) kaj vortareton por Latvoj. Sed aparta vortareto latva ne estas eldonita, tial mi sendas al vi plenan vortaron rusan kaj lernolibron por Latvoj (vi ilin ricevos post kelkaj tagoj). Ili koston kune 1 r. 60 k. Ne sciante, kion fari kun la restaj 1.40 k., mi sendas al vi por ili 46 vortaretojn por korespondado. Kun ĝojo mi legis, ke vi komencis la tradukon de la vortareto por Litovoj. Se vi volas eldoni ĝin en tiu sama formo kiel la aliaj vortaretoj, ĝi koston (por 1000 ekz.) ĉirkaŭ 20 rubloj. Mi konsilas al vi skribi pri tio ĉi al la presisto Kelter (Varsovio, Nowolipie 11) kaj li respondos al vi detale.

Por la verkoj internaciaj ne ekzistas konsilanta cenzoro, la plej granda parto de la verkoj iris tra la manoj de la Varsovia cenzoro A. Lagodoski (ruso). La aferon de la cenzuro jam prenos sur sin la presisto.

Estimata Amiko Majnow! 19.01.1890
Vian leteron mi ricevis.

Mi konfesas, ke mi persone mem ankaŭ ne estas amiko de akademio kaj vidas en ĝi danĝeron, sed ne volante preni la aferon sur min, mi prezentas ĝin al la amikoj. Se la ligo estos kreita, mi ĉiam penados, ke ĝi en la lingvo ŝanĝu kaj rompu la plej malmulte. Ĉu vi konsentas ke mi ŝanĝu en via letero iom da stilo kaj presu ĝin en la "Esperantisto"?

P.S.: Leteron al la grafo Tolstoi mi ne skribis; mi sendis al li nur la adresaron kaj vortareton kun antaŭparolo.

Finkalkulo de AEH de la jaro 2012 kaj budĝeto por la jaro 2013

	budĝeto 2012	realo 2012	budĝeto 2013
Enspezoj			
vendo de varoj kaj servoj	400	200	200
interezoj el kuranta konto	10	6	10
dotoj, donacoj	5 000	10 090	37 000
membraj kotizoj	27 000	28 850	28 000
seminarioj	120 000	66 092	40 000
ekskursoj	0	5 600	71 000
Enspezoj sume	152 410	110 838	176 210
Elspezoj			
elsp. por vendo de varoj kaj servoj	0	0	0
impostoj	0	0	0
materialo	25 000	14 955	20 000
gazetoj kaj libroj	1 000	820	1 000
riparoj	3 000	0	3 000
poŝto	18 000	17 320	18 000
telefono	10 000	7 212	8 000
kunvenoj	1 500	0	1 500
vojaĝelspezoj	2 000	2 719	2 000
banko	500	530	500
seminarioj	120 000	60 492	45 000
salajroj	0	0	0
ekskursoj	0	3 876	85000
Elspezoj sume	181 000	107 924	184 000
Enspezoj - elspezoj	-28 590	2 914	-7 790

Pardubice 23.3. 2013

Lenka Angelová p.p.m.
prezidantino de AEH

Josef Hron p.p.m
kontisto de AEH

Hašek kaj Esperanto

La 27-an de aprilo 2013 estos en la urbo Lipnice nad Sázavou malkovrita monumento de la verkisto Jaroslav Hašek okaze de lia 130-a naskiĝdatreveno. En nuna tempo estas tie ĉi finpreparata granita skulptaĵo, granda 2,65 metrojn, 18 tunojn peza. La ŝtonego prezentas la kapon de Jaroslav Hašek, kreitan laŭ la kapo de lia nepo Rihard.

Apud la monumento estos en la ŝtonon cizita citato de J. Hašek en dek lingvoj, inkluzive Esperanton. Jen la citato: „La homa vivo estas tiel komplika, ke sola

la vivo de la homo estas kompare tion nur ĉifono“.

Ĝi estas eksterordinara okazo por esperantistoj prezenti sin al la publiko. Partoprenos ankaŭ televido kaj redaktoro de ĵurnalo kaj ni povos tiun ĉi okazon ekuzi por favorigi Esperanton.

En la dometo en Lipnice, kie Hašek restadis antaŭ la fino de sia vivo, estis post lia morto kreita memor-ekspozicio.

Libuše Dvořáková

ĈEA ricevis la premion „Cigno 2013“

Ĉeĥa Esperanto-Asocio (ĈEA) en la daŭro de la jaro 2012 konstante rilatis kun amaskomunikiloj en Ĉeĥio kaj sukcesis aperigi grandan nombron da artikoloj ne nur en ĵurnaloj, televido kaj radio, sed ankaŭ en fakaj revuoj, per prelegoj kaj kulturaj aranĝoj.

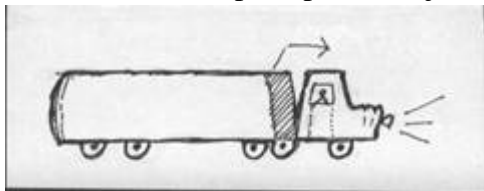

Pozitive surprizis la estraron de la Fondaĵo Cigno, ke ĈEA raportis pri “nur” 200 elpaŝoj, kiujn ili povis dokumenti kaj kiuj reprezentas nur 80% el la tutjara agado. Tio montras mirinde vastan laboron sur la informa kampo. Ĉi-jare elekti nur unu premion estis malfacila tasko, ĉar ses landaj asocioj prezentis elstaran laboron kaj fortan klopodon konigi niajn lingvon kaj movadon al neesperantistoj. La Cigno-estraro instigas landajn asociojn daŭre prioritati la informan agadon ankaŭ en la jaro 2013. Fondaĵo Cigno estis starigita en decembro 2011 por premii la agadon de landa asocio ene de la Eŭropa Unio, kiu plej bone informis la eksteran publikon pri Esperanto dum la periodo de unu koncerna jaro.

Transprenite el interreto.

Interesa fragmento el veninta letero el Nederlando

En nian etan vilaĝon venis familio el Irako; patro, patrino kaj 5-jara fileto. Kiel kristanoj ili devis fuĝi el sia lando, ĉar la situacio fariĝis tre danĝera. Ili vendis ĉion kaj flugis al la urbo Ankara en Turkio. De tie ili estis transportitaj en 6-metrojn longa kamiono, kiu estis parte adaptita al homa kontrabando. La spaco por homoj estis dividita.

(Vidu la sageton).

Tie la rifuĝintoj troviĝis en mal-lumo kun bareloj, ili devis esti senbruaĵ dum pluraj tagoj. Tiel oni kontrabande importas rifuĝintojn en Eŭropon.

Kiam la tri homoj fine alvenis en Roterdamon, ili devis prezenti sin en la polic-oficejo kaj urbo-buroo. Tie ili estis ekzamenataj. Rifuĝintoj, kiuj venas al Nederlando pro ekonomiaj kialoj, devas reveni al sia lando. Rifuĝintoj, kiuj venis pro religia persekutado, rajtas resti. Tia estas la regulo.

Sed mi supozas, ke ili estas ekzamenitaj ankaŭ alimaniere. Se ili estas kapablaj labori permane kaj teknike, oni volonte akceptas ilin, ĉar en Nederlando ĉiuj deziras esti „blank-kolumaj“ homoj (labori per la manoj oni ne volas). Krome la nederlanda gejunularo volas vivi „libere“: drinki, muziki, drogojn uzi multe, labori malmulte. La estonteco ŝajnas esti nigra. Mi timas pri la sorto de niaj infanoj, kiuj devos vivi en nigraj cirkonstancoj... .

Kaj mi nun helpas al tiu familio ĉe lernado de la nederlanda lingvo. Post kelkaj jaroj ili rajtas resti en Nederlando, se ili povas paroli nederlande flue kaj se la viro povas labori teknike (permane).

Ĉu ne estas simila situacio en pluraj landoj? Oni diras, ke niaj infanoj, nepoj ktp. jam ne havos pension kaj devos labori preskaŭ ĝis la morto. Ni devas esperi pri pliboniĝo.

red.

Estas dezirinde scii pli multe pri niaj multjaraj E-membroj – E-membrinoj, kian vivon ili havis, kiel ili travivis ambaŭ militojn kaj tamen restis fidelaj al Esperanto. Jen unu el ili:

Profesorino Věra Štefanová, Kladno * 21.4.1918

Ŝi estas filino de aŭstro-hungara oficiro František Heřman, kiun poste envicigis la ĉeĥoslovaka armeo kiel stab-kapitanon. Pro sia bona regado de fremdaj lingvoj (germana, franca, latina) li estis forsendita al Parizo por studi tie du jarojn ĉe Altlernejo de la franca armeo. Tiel 7-jara Věra komencis vizitadi francan popolan lernejon. La franca lingvo fariĝis por ŝi la dua gepatra lingvo. Sed ŝi devis uzadi sian duan baptonomon Marcela, ĉar „vera“ en la franca havas malbonan sencon („virapro“).

Reveninte enlanden ŝi vizitadis gimnazion en Prago, pli malfrue finis mezlernejan studadon en Břeclav, ĉar ŝia patro, jam kolonelo, fariĝis intertempe gvidanto de la 7-a drago-na regimento de TGM en Hodonín. Poste la familio translokiĝis al Prago, kie ŝia patro vizitadis kurson por fariĝi generalo de nia armeo.

Post la jaro 1938, la fino de ĉeĥoslovaka respubliko, ŝia patro estis pensii-ta. Věra komencis studi filozofion ĉe la de Karola Universitato, sed venis malfeliĉe la 17-a de novembro 1939, kun brutala ago de naziistoj, fermo de ĉiuj altlernejoj. Multaj ŝiaj kunlernantoj estis arestitaj kaj al ŝi minacis deviga laboro en Germanio. Feliĉe savis ŝin la profesoro de la itala lingvo, kiu bezonis oficistinon en praga firmao, kiun li estris.

En majo 1942, post la atenco kontraŭ Heydrich, ŝi venis en danĝeran situacion, ĉar ŝia konato el Hodonín, Valčík, kiu ŝin vizitadis en Prago, estis kuzo de atencinto, kiun naziistoj mortigis en konata kaŝeja kelo de la evangelia preĝejo en la strato Resslova. Sed li ne malsekretigis ŝin dum siaj multaj aŭskultoj ĉe la praga Gestapo-oficejo. En la j. 1944 ŝi edziniĝis, ricevis familian nomon Joklová kaj en la 1945 naskiĝis ŝia unua filo

Aleksandro, en 1950 la dua filo Martin. Ŝia patro ricevis en 1945 de la ŝtatprezidento d-ro Edvard Beneš, „Militan Krucon“ pro grava partopreno en la „Praga leviĝo“, ĉar li estis vicedestro en la revoluciema stabo de generalo Kutlvašr.

Vĉra poste instruis en Třinec, distancmaniere finstudis ĉe la pedagogia fakultato en Opava kaj poste translokiĝis al Kladno, kie la familia vivo finiĝis en la jaro 1963 pro divorco. En Kladno ŝi distancforme finstudis la francan en la Karola Universitato en la jaro 1968 kaj okupigis ŝin baza lernejo, kie oni preferas instruadon de fremdaj lingvoj. Ŝi instruis ĉi tie la francan kaj krom tio servis por la gvidantaro de la urbo Kladno kiel tradukantino en kontaktoj kun la ĝemeliga urbo Vitry apud Parizo.

Ŝi intencis ekkoni ankaŭ Esperanton por povi instrui ĝin. En nia E-klubo ni amikiĝis en 1964 kaj ŝi rapide lernis la lingvon dum niaj komunaj lecionoj. En la jaro 1965 ni fariĝis, helpe de Esperanto, geedzoj. Kaj jam en 1966 ni ambaŭ kaj kun la filo Martin partoprenis la Universalan kongreson en Budapeŝto. Jam baldaŭ ŝi organizadis en la baza lingva lernejo nedevegajn Esperanto-rondetojn, kiuj estis tre ŝatataj de gelernantoj. Ŝia metodo instrui Esperanton per belaj kantoj, laŭ konataj kantaretoj de s-ano Cink, estis agnoskita eĉ de la lerneja gvidantaro. Kiam ŝi solenis la 90-jariĝon, bedaŭrinde mortis la filo Martin. Kaj nun ni solenos ŝian 95-jaran vivjubileon.

St. Štefan

Kara amikino Vĉnjo, ĉion plej bonan!

Akceptu nian sinceran bondeziron!

red.

INFORMILO – monata gazeto por esperantistoj-handikapuloj + suplemento **ANTAŬEN**

Eldonas AEH – Asocio de esperantistoj-handikapuloj

Redaktoroj: J. Kosnar, J. Rýznarová, L. Srbová

Adreso: Svaz zdravotně postižených esperantistů, Na Okrouhlíku 953/21,
530 03 PARDUBICE, CZ tel. **466 611 941** SKYPE : jary_esperanto

e-mail: aeh-ikeh@volny.cz interreto: www.volny.cz/aeh-ikeh

Bankovní spojení: Poštovní spořitelna, číslo účtu AEH **192150088**, kód banky **0300**

Při platbách vždy uveďte vaše členské číslo (nad vaší adresou) jako variabilní symbol!

Roční předplatné časopisu Informilo= 200,-Kč, příspěvek svazu dobrovolný.

La jarabono de Informilo 15 €. Kodoĉe UEA : aehk-z

La redakcio ne ĉiam havas la saman opinion kiel la aŭtoroj de la artikoloj.